

RAKKESTAD KOMMUNE

Rammeplan for skolefritidsordningen

Saksnr. 14/1032

Jorunalnr. 15257/14

Arkiv A20

Dato 26.11.2014

Vedtatt i Kultur og oppvekstutvalget 09.09.2014 - sak 15/14

Et sted der barna gjerne vil være...

RAKKESTAD
mangfold og samhold

1. FORMÅLET

Dette er en lokal plan for hvordan kvaliteten i skolefritidsordningene i Rakkestad kommune skal heves ytterligere. Målet med planen er primært å gi ledere og øvrige ansatte ved SFO en forpliktende ramme for arbeidet med utvikling av kvaliteten i skolefritidsordningen. At planen er forpliktende, betyr at barn og foreldre har rett til å forvente at alle skolefritidsordninger arbeider i retning av angitte mål og iverksetter fastsatte tiltak.

2. OVERORDNEDE MÅL OG VERDIGRUNNLAG

Skolefritidsordningen er først og fremst en del av barnas fritid. Ordningen skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesser. Funksjonshemmede barn skal gis gode utviklingsvilkår. Mangfoldet i elevflokken skal ivaretas. Det skal være et nært samarbeid med skole og hjem.

Når foreldre mottar tilbud om plass i SFO får de kopi av vedtektene vedlagt svarbrevet. På bekreftelsen om plass undertegner de samtidig at de er kjent med innholdet i disse.

MÅL

SFO skal:

- ✓ Ivareta barnas behov for variert lek og aktivitet
- ✓ Være en arena som viser trygghet og omsorg
- ✓ Legge til rette for godt sosialt samspill og bygge gode relasjoner

Verdigrunnlag

- ✓ Hvert enkelt barn skal bli sett og verdsatt i SFO hverdagen
- ✓ Ved å skape gode relasjoner vise empati og respekt for hverandre

SFO kjennetegnes:

- ✓ Lek og varierte aktiviteter
- ✓ Gode positive relasjoner
- ✓ At barna er delaktige i egen fritid
- ✓ Sunn mat og hyggelige måltider
- ✓ Understøtte skolens arbeid
- ✓ Et kvalitativt godt leksetilbud

På SFO arbeider vi for å:

- ✓ Gi barn og voksne et godt sted å være
- ✓ Gi foresatte trygghet om at barnet blir ivaretatt på en god måte
- ✓ Se barnas individuelle interesser, egenskaper og behov
- ✓ Påvirke til gode holdninger og verdier

Elever ved SFO skal oppleve

- ✓ At SFO er godt sted å være
- ✓ Å bli sett og tatt på alvor
- ✓ At de gleder seg til SFO
- ✓ Å møte positive og imøtekommende voksne

3. HELSEFREMNING OG FOREBYGGING

SFO er en viktig arena for helsefremmede og forebyggende aktivitet. Kommunene vil påpeke viktigheten av et sunt kosthold og fysisk aktivitet for å forebygge sykdom og tilrettelegge for et best mulig liv. Å leve sunt og godt er ofte et resultat av holdninger og rutiner innplantet over lang tid. Gode vaner fra tidlig alder legger grunnlag for gode valg i livet. Barn tilbringer mye tid i SFO og skole. Bevisste holdninger og valg på disse arenaer vil ha betydning for barnas forhold til matvaner og fysisk aktivitet. Personalet har en enestående mulighet til å gjøre bevisste valg i forhold til rutiner når det gjelder ernæring og fysisk aktivitet. Med bevisst pedagogikk som ramme rundt tiltakene, har en mulighet til å tilføre barna kunnskap, og også påvirke foresatte via barnas holdninger.

4. STRUKTURELLE FORHOLD

a. Vedtekter

Rakkestad kommune vedtar mål, vedtekter og rammer for virksomheten.

b. Lokalteter

Hver enkelt barneskole i kommunen kan gi tilbud om SFO i skolens lokaler. Lokalene skal være tilfredsstillende med sikte på å gi et fullverdig skolefritidstilbud.

Rakkestad kommune skal godkjenne lokaler til skolefritid i samsvar med kravene i arbeidsmiljøloven, kommunehelsetjenesteloven og plan- og bygningsloven.

c. Organisering og planlegging

Kommunens skolefritidsordninger er i drift hele året unntatt:

SFO er stengt tre uker i sommerferien og mellom jul og nyttår.

SFO følger skolens kurs- og planleggingsdager. (5 plandager)

I ferier og fridager vil det bli vurdert om tilbudet skal være ved en eller flere skoler. Tilbudet om SFO skal i størst mulig grad dekke foreldrenes behov for tilsyn og trygt oppvekstmiljø for barn på 1.- 4.trinn.

d. Bemanning

Bemanningen i SFO består av SFO leder og assistenter.

Personalgruppen består av assistenter i ulike stillingsstørrelser.

SFO leders pedagogiske og administrative oppgaver er avhengig av faktorer som SFO`s størrelse, arbeidsfordelingen mellom rektor (enhetsleder) og SFO leder, barnegruppens behov og sammensetning og personalets samlede kompetanse og erfaring.

Bemanningen i SFO følger den til enhver tid gjeldende bemanningsnorm, fastsatt gjennom politiske vedtak.

Foruten SFO-leder, er det få hele stillinger i SFO. Rektor har derfor et særlig ansvar for å legge til rette slik at stillingene i SFO så langt det er mulig kan kombineres med stilling som elevassistent i skolen og/eller som leksehjelper.

e. Kompetanse

Personalet bør ha fagbrev, i hovedsak i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Annen fagutdanning kan også tas i betraktning for eksempel omsorgsfaget og aktivitørfaget. Det bør ved tilsetting tas hensyn til allsidig utdanning og

bakgrunn. Begge kjønn bør være representert i personalgruppa. Det bør legges til rette for at ansatte kan ta fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Rakkestad kommune bør ved framtidige rekrutteringer av SFO-ledere ha som målsetting og skaffe til veie høyere kvalifikasjoner i disse stillingene.

5. SAMHANDLING OG SAMARBEID MELLOM SFO OG SKOLE

Samhandling og samarbeid mellom skole og SFO er en viktig faktor for kvalitet i SFO som bidrar til et helhetlig perspektiv på barnas oppvekst og utvikling. Mens skolen er en undervisningsarena, er SFO en fritidsarena for barna. Skole- og SFO-dagen bør ses i sammenheng når det gjelder for eksempel organisering og ledelse, mål og planer, normer og regler, aktiviteter og informasjon, slik at barn og foreldre kan få en opplevelse av helhet og sammenheng i barnas hverdag.

Samarbeid mellom SFO og skole er viktig i arbeidet for å få et godt felles brukermiljø. Barn og foreldre som bruker begge tilbud må oppleve at de voksne i skolesamfunnet trekker i samme retning, og ivaretar det behov for samarbeid som skal til for å skape helhet i barnas oppvekst. Dette gir gode muligheter for trivsel og læring hos barna.

Rektor har det overordnede ansvar for å legge til rette for godt samarbeid.

Skoleledelsen skal ha ukentlige møter med leder av SFO. SFO leder skal delta ved skolens personal – og planleggingsmøter sammen med skoleledelsen.

Det settes av jevnlig planleggingstid for personalet i SFO

Assistenten som jobber i SFO og skole bør ha kontakt med de samme barna på de ulike arenaene og kan være kontaktperson for en elevgruppe på det trinnet de jobber.

De tilsatte i SFO er en del av skolens personale og deltar i kompetansehevingstiltak, diskusjoner, planlegging og evaluering knyttet til det tilbudet kommunen til enhver tid gir.

God kontakt mellom SFO leder og barnas kontaktlærer er av stor betydning for alle parter. I samarbeidet SFO- skole inngår også formelle og /eller uformelle samtaler mellom SFO-ansatte, skolens ledelse og lærere. Det bør legges til rette for utveksling av erfaringer og observasjoner mellom ansatte i skole og skolefritidsordning.

SFO deltar på høstens foreldremøter på småskoletrinnet.

SFO leder av har møteplikt i Samarbeidsutvalget. SFO leder har ikke stemmerett, men uttalerett. Det skal legges opp til jevnlig orienteringer fra SFO sitt arbeide i SU.

Skolefritidsordningene bruker skolens klasserom og spesialrom i sitt arbeid. Det er derfor viktig å utarbeide klare regler for felles bruk av rom, materiell og lignende.

Like viktig er det å avklare forholdet mellom skolen og SFO, og arbeide for å få til felles verdier og grensesettinger som kan være til gagn for både skole og SFO. I dette inngår også å tilstrebe et sammenfallende pedagogisk grunnsyn, og en felles holdning til barna.

Barnas SFO-tid skal være tema på utviklingssamtalen.

6. SAMARBEID SFO OG HJEM

Foreldre og foresatte har hovedansvaret for oppdragelsen av sine egne barn. Skolen og SFO skal støtte foreldrene i dette arbeidet. Det er viktig at SFO og foreldre holder hverandre gjensidig informert.

Foresatte skal få informasjon om hverdagen på den enkelte SFO.

Foresatte finner informasjon og omtale av den enkelte SFO på kommunens hjemmeside.

Ledere på SFO har ansvar for jevnlig informasjon om hverdagen i den enkelte SFO, og for at generell informasjon om den enkelte SFO på kommunens nettsider er oppdatert og tilgjengelig.

Foresatte er sikret kvalitet gjennom engasjerte voksne, som har oversikt og viser omsorg for det enkelte barn.

Foresatte med barn i SFO har mulighet for medvirkning i daglig kontakt, i utviklingssamtaler og i foreldremøter, samt i brukerundersøkelse.

De voksne møter de foresatte med høflighet, respekt og lydhørhet.

For å kunne gi et tilbud med god kvalitet for barn og foresatte har SFO følgende forventninger:

At foresatte bidrar til et positivt miljø ved å være bevisst hvordan man omtaler SFO

At foresatte gir SFO beskjed om forhold som vil ha betydning for barnets trivsel. Da vil personalet bedre kunne følge opp barnet og gi ekstra omsorg om nødvendig

At foresatte respekterer åpningstidene og møter opp personlig i SFO-lokalene når barna hentes.

At foresatte følger med på informasjon fra SFO.

At foresatte gir beskjed innen oppsatte frister før skolens ferie/fridager hvilket behov man har disse dagene slik kan SFO-leder planlegge god bruk av personalet. Det er ofte færre barn som har behov på slike dager og da kan personalet ta ut ferie og avspasering mens det er få barn til stede. Dette vil komme alle barn til gode ved at bemanningen kan styrkes når det er mange barn til stede.

7. INNHOLD I SFO

a. Fysisk aktivitet og friluftsliv

Fysisk aktivitet er avgjørende for en god folkehelse. SFO skal være en arena hvor man tilrettelegger for daglig fysisk aktivitet. Fysisk aktivitet er et vidt begrep og rommer lek, trim, mosjon, friluftsliv, trening og kroppsøving. Det fremmer barns konsentrasjonsevne, motoriske kompetanse, selvtillit, psykiske helse og mestringsfølelse.

Leken er det viktigste elementet i barnas egenkultur og sosiale utvikling. Gjennom leken bearbeider barna følelser, opplevelser og inntrykk, og lærer seg å samhandle med andre barn og voksne. De får mulighet for gode mestringsopplevelser, og til å tilegne seg kunnskap, verdier og holdninger. Barna må få tid til både organisert og fri lek. Ved organisert lek lærer barna å innrette seg etter gitte regler. Dette er ofte et kriterium for at fri lek skal fungere godt.

SFO skal tilrettelegge for daglig fysisk aktivitet både ute og inne. Dette kan være idrett, spill og lek, men også turer i nærmiljøet hvor friluftsliv og naturen utforskes. Vi skal utnytte de forskjellige årstidene, og aktivt lære barna mulighetene disse gir for ulike aktiviteter. Dager med skolefri bør benyttes til å bli kjent med og bruke skolens nærområder.

Fysisk aktivitet fremmer motorisk utvikling og kompetanse, konsentrasjonsevne, og er viktig for både psykisk - og fysisk helse.

MÅL: SFO skal legge til rett for daglig lek og fysisk aktivitet slik at barna utvikler sin sosiale kompetanse, og styrker sin motoriske utvikling.

Innhold:

- ✓ Barna får hver dag tilbud om frie og styrte aktiviteter inne og ute
- ✓ SFO tilbyr varierte leker/apparater som gir fysiske utfordringer
- ✓ SFO bruker nærmiljøet og har sambruk av lokaler med skolen.
- ✓ Barna får tilbud om kurs fra eksterne tilbydere.

b. Kulturelle aktiviteter

Barnas egen kultur står for glede, spenning og utfoldelse. Gjennom ulike aktiviteter stimuleres barnas nysgjerrighet, skaperglede og mestringsopplevelser.

SFO -personalet innehar ulik kompetanse, og det er viktig at den utnyttes på beste måten.

Rakkestad er en kommune med stort mangfold. Vi har flere nasjonaliteter og kulturer representert i skole og SFO. Dette må også gjenspeiles gjennom aktivitetstilbudet.

Det skal legges til rette for kreative aktiviteter i forbindelse med høytider og merkedager, og i skolens ferier.

Det skal legges opp til presentasjon av ulike kunst og kulturuttrykk gjennom året. Dette kan gjøres som utstillinger, og framføringer for medelever og foresatte.

Mål: Barna på SFO skal få tilbud om å delta på varierte aktiviteter innenfor musikk, dans og kultur. De skal gis mulighet til å utfolde seg og å utvikle sine kreative evner.

Innhold:

- ✓ Det legges til rette for egenstyrte aktiviteter.
- ✓ Barna kan gis tilbud om eksterne kurs i kunst, dans og drama gjennom kulturskolen eller andre tilbydere.
- ✓ Barna gis tilbud om varierte formingsaktiviteter ukentlig.
- ✓ Barna får tilbud om å være med å lage forestillinger.

c. Læringsstøttene aktiviteter/Leksehjelp

SFO skal være med på å bygge opp under læreprosessene i skolen. De grunnleggende ferdighetene som skal vektlegges i alle fag, må også vektlegges i SFO. Personalet må stimulere elevene til å uttrykke seg muntlig, til å lese, skrive og regne, og det må være muligheter til å bruke digitale verktøy i SFO. Gjennom lek og andre aktiviteter får barna felles opplevelser og erfaringer som gir grunnlag for kulturforståelse, kommunikasjon og utvikling av begreper og muligheter for å uttrykke følelser og meninger. SFO skal sammen i samarbeid skolen legge til rette for leksehjelp etter skoletid. Det må lages rutiner for dette. Egnede lokaler og kvalifisert personale må være tilstede. Foreldrene må få god informasjon om tilbudet. Det er viktig å presisere at leksene fortsatt er foreldrenes ansvar. Det er utarbeidet kommunale retningslinjer for leksehjelp som skal følges av alle skolene.

Mål: Barna gis tilbud om leksehjelp i samarbeid med skolen

Innhold:

- ✓ Alle barn får tilbud om leksehjelp.
- ✓ Skolen og SFO samarbeider om organiseringen av leksehjelpstilbudet.
- ✓ Det innarbeides rutiner som sikrer at leksehjelpstilbudet når alle barna og gis til de som ønsker det.
- ✓ Leksehjelpstilbudet har egnede lokaler og kvalifisert personale.

d. Måltider

Måltidene i SFO bør ha som mål å fremme gode kostvaner og helse. Det er viktig at barna på SFO får sunn og god matserving. Måltidet er viktig for barnas fysiske og sosiale velvære. Måltidet gir også muligheter for innlæring av gode holdninger, måltidsvaner og matskikker. Måltider er en viktig arena for læring av sosiale- og praktiske ferdigheter. Samling rundt et felles bord gir gode muligheter for språklig aktivitet og gode samtaler. I den grad det er mulig skal barna kunne få delta i forberedelser av måltid og få delta i matlagingsgrupper.

Mål: SFO skal legge til rette for sunne måltider, og gjennom måltidene ivareta ulike skikker, tradisjoner og kulturer.

Innhold:

- ✓ Barna får tilbud om servering av mat, frukt og drikke.
- ✓ Barna skal få mulighet for å delta i å tilberede måltider.
- ✓ Barna skal få tilegne seg sunne matvaner.

8. VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

FOKUSOMRÅDE	DETTE SKAL VI LYKKES MED	SLIK GJØR VI DET
<p>Visjon</p> <p>Overordnede mål</p> <p>Helsefremming og forebygging</p>	<p>Foreldre og barn skal føle at SFO er et godt sted å være.</p> <p>Skape gode relasjoner mellom barn – barn og barn – voksen</p> <p>Fremme gode rutiner for helse, trivsel og aktivitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Formidle visjon og mål gjennom den daglige tilstedeværelsen på SFO. ✓ Se og verdsette hvert enkelt barn. ✓ Formidle gode verdier og holdninger. ✓ Kommunisere godt med barn og foreldre ✓ Gi tilbud om sunn mat og tilrettelegge for fysisk aktivitet
<p>Strukturelle forhold</p>	<p>Foreldre og barn skal forvente god kommunikasjon og få nødvendig informasjon fra SFO.</p> <p>At bemanning og lokaliteter tilfredsstiller barnas behov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gi god og nødvendig informasjon. Møte foreldrene ved henting og bringing. ✓ Ha tilstrekkelig kompetanse og bemanning
<p>Samhandling og samarbeid mellom SFO og skole</p>	<p>Skape en helhetlig dag for barn i SFO.</p> <p>Ha sammen forventninger og krav</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Felles møtearenaer og jevnlig dialog ✓ Overbringe informasjon
<p>Samarbeid SFO og hjem</p>	<p>Gi god og nødvendig informasjon</p> <p>Gjennom dialog skape tillit og respekt for hverandre</p> <p>Åpenhet og gjensidig respekt for hverandre</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Delta på foreldremøter ✓ Sende ut informasjonsskriv ✓ Dialog ved henting og bringing. ✓ Delta på utviklingssamtaler ved behov

<p>Innhold i SFO</p> <p>Fysisk aktivitet og friluftsliv</p>	<p>SFO skal legge til rett for daglig lek og fysisk aktivitet slik at barna utvikler sin sosiale kompetanse, og styrker sin motoriske utvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barna får hver dag tilbud om frie og styrte aktiviteter inne og ute ✓ SFO tilbyr varierte leker/apparater som gir fysiske utfordringer ✓ SFO bruker nærmiljøet og har sambruk av lokaler med skolen. ✓ Barna får tilbud om kurs fra eksterne tilbydere ✓ Det legges til rette for egenstyrte aktiviteter.
<p>Kulturelle aktiviteter</p>	<p>Barna på SFO skal få tilbud om å delta på varierte aktiviteter innenfor musikk, dans og kultur. De skal gis mulighet til å utfolde seg og å utvikle sine kreative evner.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barna kan gis tilbud om eksterne kurs i kunst, dans og drama gjennom kulturskolen eller andre tilbydere. ✓ Barna gis tilbud om varierte formingsaktiviteter ukentlig. ✓ Barna får tilbud om å være med å lage forestillinger
<p>Læringsstøttene aktiviteter/Leksehjelp</p>	<p>Barna gis tilbud om leksehjelp i samarbeid med skolen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Alle barn får tilbud om leksehjelp. ✓ Skolen og SFO samarbeider om organiseringen av leksehjelpstilbudet. ✓ Det innarbeides rutiner som sikrer at leksehjelpstilbudet når alle barna og gis til de som ønsker det. ✓ Leksehjelpstilbudet har egnede lokaler og kvalifisert personale
<p>Måltider</p>	<p>SFO skal legge til rette for sunne måltider, og gjennom måltidene ivareta ulike skikker, tradisjoner og kulturer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barna får tilbud om servering av mat, frukt og drikke. ✓ Barna skal få mulighet for å delta i å tilberede måltider. ✓ Barna skal få tilegne seg sunne matvaner.